

Цената на смртта

Во будистичкиот третмањ на смртта има една метафора според која човекот во умирањето покажува како всушност живеел, сеедно колку ја криел сушноста на своето живеење. Кукавицата и страшилиецот што цел живот се прикажувал како тирој, на смртниот час ќе покаже дека целиот живот го поминал во страв. Единствената човечка привилегија, колку и да звучи тоа цинично, што не може да биде одземена е умирањето. Никој не може да го одземе беспризивното право, човек да умре онака како што живеел.

Ова верување, да не речеме оваа аксиоматична вистина, во нашиот начин на живеење, многу лесно и секојдневно е оповргнувана. Човек што цел живот опстојал во своето достоинство, може да се случи, како што читаме често во весниците, да умре во крајно мизерни околности и поради крајно мизерни причини.

Ќе ја раскажеме уште еднаш мизерната сказна за една смрт што се случи денониве и за која веќе пишуваа сите весници. Еден човек, патем речено мошне омилен во културното Скопје, и не само во Скопје, возејќи го својот автомобил, добива срцева криза. Притрчува сообраќајниот милиционер, успева да го засолни од сообраќајот автомобилот со човекот во бесознание и — го заборава. По извесно време

група граѓани што сфатиле за што се работи, го пренесуваат тешко болниот во најблиската болница. Овде на болниот не му е укажана никаква помош од чисто административна причина — болниот нема здравствена книшка и упут за болничко лекување. Совесните граѓани го носат болниот во универзитетските клиници. Административните барања продолжуваат и овде и веројатно до бесконечност, до умирањето на болниот, ако сосема случајно не поминел тука еден лекар што го познавал болниот. За жал, познаникот стасал доцна.

Не е потребно да се коментира оваа инфернална ситуација на смртта. Безповратно е урнато, од самиот фундамент, човечкото достоинство. Сами од себе се наметнуваат некои прашања:

кога седе и по секој повод го истакнуваме пледоајето за хумани односи во нашето општество, пледоајето за грижа за човекот, дали нашето општество има институции што ќе го штитат во вакви инфернални однесувања и што ја имаат компетенцијата да поведат ПОСТАПКА против нив и, ако ги има, како дејствуваат тие институции;

Далм може цената на смртта да биде еден лист хартија што во нашето здравство се вика упут;

или сè си оди во онаа народната — отиде човекот и што може сега да се прави?